

Skolens plan for trygt og godt skolemiljø

1. Skolens visjon/mål for et trygt og godt skolemiljø

Vi står sammen for å bli best i byen på å leve, lære og trives i mangfold. Elevene våre skal føle en stolthet til mangfoldige Ellingsrud. De skal kjenne at deres stemme betyr noe.

Retten til eit trygt og godt skolemiljø (12-2)

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig.

Elevens identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi. Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring (Overordnet del 2.1).

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle.

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser (Overordnet del 3).

2. Skolens felles forståelse og holdninger

Det er viktig at alle ansatte har en felles forståelse av relevante begreper som for eksempel mobbing, krenkelser, utenforskap, nulltoleranse, slik at skolen vet hva de skal følge med på, og er i stand til å ta elevenes subjektive opplevelse på alvor.

- 2.1. Krenkelser omhandler rasisme, seksuell trakassering og andre hatefulle ytringer, knyttet til religion, livssyn, legning/leveform eller funksjonsevne.

- 2.2. Skolens felles forståelse av relevante begreper.

Utenforskap: forstås som en opplevelse av å ikke være en betydningsfull deltaker i fellesskapet, hvor man har mulighet til å medvirke.

Krenkelser: Ord eller handlinger begått av barn eller voksne, som oppleves som negative eller sårende av andre. Krenkende adferd er uavhengig av intensjonen bak. Eksempler på krenkende atferd: uønsket fysisk kontakt, utskjelling, negativt kroppsspråk, blikk eller utestenging, negative ytringer om kjønn, utseende, nasjonal eller etnisk opprinnelse, religion eller funksjonshemninger.

2.3. Presiser elev- og læringssyn som driver skolens praksis.

Vår praksis skal etablere og utvikle støttende læringsmiljøer der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. Alle elever skal oppleve fysisk, sosial og emosjonell trygghet. I arbeidet med å utvikle et inkluderende og inspirerende læringsmiljø skal mangfold anerkjennes som en ressurs. Elevmedvirkning skal prege skolens praksis. Elevene skal både medvirke og ta medansvar i læringsfellesskapet som de skaper sammen med lærerne hver dag. Elever tenker, erfarer og lærer i samspill med andre gjennom læringsprosesser, kommunikasjon og samarbeid. Hver enkelt elev skal oppleve faglig og sosial mestring og støtte

Vi skal jobbe sammen med å stadig utvikle skolens profesjonsfellesskap. Ledelsen har ansvar for kollektiv skoleutvikling og profesjonslæring, med fokus på relasjonell tillit og gode relasjoner mellom alle skolens ansatte.

2.4. Skolen må bygge planen på et fellesskapsorientert mobbesyn.

Fellesskapsorientert mobbesyn:

«Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.»

(Helgeland & Lund 2020)

2.5. De fem grunnleggende faktorene for et trygt og godt skolemiljø:

Analyse og arbeidsmodell, Trygt og godt skolemiljø 2021

På Bakås skole leder vi elevene ved å bruke omsorgsfull kontroll. Det innebærer:

- Å etablere verdier og tydelige forventninger, struktur og rutiner slike at elevene mestrer skolehverdagen.
- At kommunikasjonen er positiv, støttende, anerkjennende og tydelig.
- At vi etablerer tydelige rammer for samhandling, og at støtten bærer preg av varme og omsorg.
- At elevene tas med i arbeidet med å utforme forventningene. Elevenes eierskap til forventningene og selvreguleringen øker når de forstår hva som ligger i dem.

Vi vet at trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne. Det står i ny overordnet del av læreplanen: «De normene og verdiene som preger læringsfellesskapet, har stor betydning for elevenes sosiale utvikling. Vennskap skaper tilhørighet og gjør oss alle mindre sårbare. Når vi selv opplever å bli anerkjent og vist tillit, lærer vi å verdsette både oss selv og andre».

Relasjonen mellom lærer og elev er avgjørende både for elevenes motivasjon, læring og læringsmiljø. Lærerens vilje til å bry seg om alle elevene, vise interesse for den enkelte, være støttende og ha forventninger om utvikling, er viktig for å bygge en positiv relasjon (udir, 2016). Jesper Juul og Helle Jensen beskriver relasjonskompetanse som «den voksnes evne til å se det enkelte barn på dets egne premisser og avstemme sin egen atferd uten dermed å legge fra seg lederskapet og evnen til å være autentisk i kontakten og kunne påta seg det hele og fulle ansvaret for kvaliteten på relasjonen».

På Bakås skole har vi en grunntanke om at læring er ikke opp til elevene å mestre alene, det forutsetter omgivelser som:

- Har høye forventninger til alle elevene.
- Har et læringssyn som tilsier at alle elever kan lære, og anerkjenner elevenes ulike muligheter i stedet for begrensninger
- Skaper undervisningssituasjoner hvor elevene er ressurser for hverandre.
- Fører dialoger som er preget av rike spørsmål med tid til å tenke, reflektere og diskutere ideer med andre, hvor vekten legges på forståelse framfor fasitsvar.
- Er preget av trygghet slik at elever tør å feile og de har en forståelse for at det å feile er en viktig del av det å lære.

Skoler som generelt har et godt læringsmiljø, er gjerne preget av gode samarbeidsrelasjoner på flere plan (Hattie, 2009). Foresatte er Ellingsrudskolenes viktigste samarbeidspartner. Vi ønsker at foresatte skal være trygge på at barna har det bra og trives på skolen. Det skal være lav terskel for å ta kontakt og vi ønsker alltid å finne gode løsninger sammen med foresatte til elevens beste. Skolen må være bevisst relasjonsansvaret i samarbeidet og alltid kommunisere på en måte som legger til rette for et godt samarbeid. Vi oppfordrer foresatte til å kommunisere positive holdninger om skolen og medelever. Dette mener vi vil bidra til å fremme de samme holdningene hos barna.

3. Medvirkning

3.1 Beskrivelse av hvordan skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12.

Ansatte: alle ansatte får felles informasjon om kapittel 12 ved oppstarten av nytt skoleår.

Foresatte: alle foresatte får informasjon om kapittel 12 på høstens foreldremøter.

Elever: alle elever får informasjon om kapittel 12 ved oppstart av skoleåret.

3.2 Beskrivelse av hvordan elevene medvirker i planlegging og gjennomføring av tiltak.

Alle elevene skal oppleve å være aktive deltakere i utformingen av felles forventninger til klassemiljøet. Dette arbeidet gjøres ved oppstart av skoleåret hvert år og lærerne har ansvar for at det arbeides kontinuerlig med forventningene gjennom hele skoleåret. Elevrådet er med i planlegging og gjennomføring av tiltak og arrangementer.

3.3 Beskrivelse av hvordan de ansatte medvirker i planlegging og gjennomføring av tiltak.

De ansatte samarbeider om planlegging av tiltak for et godt skolemiljø i planleggingsuken før skolestart hvert skoleår, og gjennomfører tiltak i klassene sine ved skolestart og kontinuerlig gjennom året.

3.4 Beskrivelse av hvordan skolen involverer skolens rådsorganer og utvalg i arbeidet med trygt og godt skolemiljø.

Skolemiljø er tema i FAU-møter, SMU, MBU, plangruppa, styringsgruppa i Ellingsrudsatsingen og driftsstyremøter. Medlemmene i samtlige rådsorganer og utvalg har mulighet til å komme med innspill.

4. Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet

Skolens plan for skolemiljøarbeidet evalueres hvert år før sommerferien. Elevrådet, skolens ansatte, FAU og driftsstyret vurderer om tiltakene i planen har ønsket effekt. Skolens avdelingsleder og sosiallærer har ansvar for å oppdatere planen og ønskede endringer før et nytt skoleår starter.

5. Årshjul for sosiale aktiviteter på Bakås skole

Aktivitet	Når	Hvem har ansvar
Fellessamling	September	6. trinn
Skolestartfest	2. september	FAU og skolens ansatte
Skolejogg for TV-aksjonen	September	Skolens ansatte
Høstaktivitetsdag	Oktober	Skolens
Verdensdagen for psykisk helse	10. oktober	Elevrådet
Fellessamling	24.oktober	3. trinn
Halloween AKS	Oktober	AKS personalet
Filmvisning Halloween	Oktober	FAU
Åpent kveldsbibliotek for trinnene	Gjennom skoleåret	Monica
Kveldsåpning AKS	November/desember	AKS personalet
Kanonballturnering	November/desember	BAL-leder
Grøtfest	Desember	FAU
Elevrådets adventskalender	Desember	Elevrådet
Luciafeiring	Desember	AKS og 4. trinn
Foreldregløgg	Desember	AKS
Fellessamling	Desember	1. trinn
Vinteraktivitetsdag	Desember/januar	Skolens ansatte
Karneval	Februar	AKS personalet
Fellessamling	Februar	5.trinn
Vaffeldagen	25. mars	Elevrådet
Bokuka	Mars	Monica/alle ansatte
Fellessamling	Mars	4. trinn
Sykkelmekkedag	April	FAU
Kveldsåpen AKS for skolestartere	Mai	AKS personalet
17. mai arrangement skolen	Mai	FAU og foresatte 3 og 4 trinn
Fellessamling	Mai	2. trinn
Det store korslaget	Mai/juni	Skolens ansatte
Fellessamling	Mai/juni	7. trinn
Idrettsdag: Mesternes mester	Juni	Skolens ansatte

6. Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø

Et trygt og godt skolemiljø er mer enn fravær av mobbing og andre negative faktorer. Skolen skal arbeide kontinuerlig for å *fremme* elevenes helse, inkludering, trivsel og læring. Dette gjøres ved å arbeide systematisk med å fremme faktorer som gir et positivt skolemiljø for elevene.

Bakås skole ønsker at undervisningen, som er vår kjernevirksomhet, skal skape fellesskap mellom elever og forebygge utenforskap (Restad & Sandsmark, Mobbeforebygging i et fellesskapsperspektiv, 2021).

Skolen har utarbeidet følgende modell for å synliggjøre viktige prinsipper knyttet til undervisning og læring:

Når vi vil bygge fellesskap gjennom læringsaktiviteter, er følgende områder viktige for oss å utforske:

Videre følger skolens rutiner og tiltak (på tre ulike nivåer) som fremmer trygt og godt skolemiljø:

6.1. Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på skolenivå.

- Ellingsrudsatsingen
- Foreldremøter
- Tilstrekkelig voksentetthet og aktive voksne under friminutt
- Styrte aktiviteter i friminutt ved Bakås aktivitetsledere
- Skolens nærværsteam
- Skolens ressursteam
- Felles skoleaktiviteter og markeringer
- Samarbeid om overgangene mellom barnehage og skole, og barnetrinn og ungdomstrinn.

6.2. Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på klasse/trinn-nivå.

- Utarbeidelse av felles forventninger
- Fellesskapende og inkluderende undervisning
- Bruk læringspartner/samarbeidslæring
- Klasseledelse som kjennetegnes ved tydelige forventninger og støttende dialog
- Periodevis organisering av lekegrupper
- Planlegge for trygge og gode friminutt på klassenivå
- Elevundersøkelsene 5.-10.
- Trivselsundersøkelsen 1.-4.
- Relasjonskartlegging
- Kjennskap til elevenes digitale liv og hvordan det påvirker klassefellesskapet

6.3. Tiltak som fremmer trygt og godt skolemiljø på individnivå.

- Relasjonsarbeid
- Fellesskapende didaktikk
- Elevsamtaler
- Logg
- Utviklingssamtaler
- Oppfølging av fravær

7. Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø

Bakås skole skal arbeide systematisk for å minske risikoen for at utenforskap og krenkelser forekommer.

Nyere mobbeforskning forteller at mobbing vokser frem i skolemiljøer og barnegrupper som er preget av skjøre relasjoner, manglende tilhørighet og utrygghet. I slike miljøer kan barna som en reaksjon på dette bli opptatt av å skape hierarkier og beskytte seg mot eksklusjon og

sosial degradering. Det handler derfor om å jobbe med kulturen i fellesskapet, normer, holdninger og felles forventninger. Når klassefellesskapet oppleves utrygt blir det viktig å gjøre en god analyse og kartlegge hva som er de utløsende og opprettholdende faktorene til utryggheten og den manglende tilhørigheten i gruppen. Hvordan kan vi jobbe med kulturen gjennom å være tett på, systematiske og bevisste på at det starter med oss voksne.

7.1. Rutiner skolen har for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og hvem som er ansvarlig.

Ellingsrudskolene har gode rutiner for å være i forkant av situasjoner der risikoen for brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø er til stede. For eksempel rutiner ved tilsyn i friminutt, rutiner for oppstart av nye elever oppfølging av fravær, rutiner for «annerledesdager».

7.2. Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever.

- Overgangsmøter barnehage-skole
- Overgangsmøter barneskole-ungdomsskole
- Foreldresamtaler
- Trinnmøter
- Ressursteam
- Nærværsteam

7.3. Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet (første delplikt 12-4).

Beskrivelse av hvilke undersøkelser/aktiviteter skolen gjennomfører systematisk for å skaffe seg informasjon om elevenes opplevelse av skolemiljøet.

Viser til forebyggende arbeid som tidligere nevnt, samt:

- Timeplanlagte elevsamtaler
- Utviklingssamtaler to ganger i året
- Ukentlig elevlogg
- Hvert semester: faste undersøkelser som sosiogram/relasjonskartlegginger
- Daglig aktivt tilsyn og observasjon i klasserom og i friminutt (se delplikt 1: Å følge med).

7.4 Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen.

- Ledelsen foretar første analyse og produserer rapporter på skole-, trinn- og klassenivå.
- Resultater skal legges fram for team/teamledere i møte med ledelsen.
- Resultater skal analyseres på trinn/team.
- Tall som avdekker mobbing og mistrivsel skal følges opp på klassenivå gjennom spesifikke elevsamtaler og interne undersøkelser.
- Interne spørreundersøkelser utarbeides og gjennomføres klassevis på grunnlag av elevundersøkelsen

- Elevundersøkelsen tas opp klassevis. Klassen foreslår og velger tiltak. De jobber med sine utvalgte områder.
- Elevrådet gjennomgår hovedfunnene fra elevundersøkelsen. Elevrådet fremmer forslag til tiltak fra klassene.
- FAU informeres om resultater fra elevundersøkelsen og involveres i skolens samarbeid fra tverrfaglige møter.

8. Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)

Skolens aktivitetsplikt

5 delplikter:

8.1. Beskrivelse av hvordan skolen sikrer at ansatte har en felles forståelse av hva som utløser aktivitetspliktene

Delplikt 1 – Følge med

«Alle som arbeider på skolen har en plikt til å følge med på hva som skjer på skolen og gripe inn hvis de ser krenkelser som for eksempel mobbing.»

Kjennetegn som kan indikere at en elev ikke har det trygt og godt.	• Eleven kvier seg for å gå på skolen. • Eleven opplever skoleveien som problematisk. • Eleven kommer gjentagende for sent og/eller har økende fravær. • Elevens faglige resultater blir dårligere. • Elevens klær eller utstyr blir gjentagende borte eller er ødelagt. • Eleven får endret følelsesuttrykk; blir lett oppfarende, irritabel, aggressiv, eller blir mer stille. • Eleven får endret spise-/søvnmonster. • Eleven slutter på fritidsaktiviteter brått og oppleves mer innesluttet. • Eleven har gjentagende vondt i magen, hodet, er kvalm, eller andre uforklarlige somatiske symptomer. • Endringer i den sosiale dynamikken eller relasjonene i klassen. • Endring i hvor eleven oppholder seg (eller er alltid til stede der voksne befinner seg). • Informasjon om ekskludering på sosiale medier.
Skolen har skjerpet aktivitetsplikt overfor	Sårbarhet er ikke alltid konstant, men kan oppstå gjennom livet ved for eksempel sykdom, skilsmisse o.l. Sårbarhet kan være knyttet til elevens: • Elevens funksjonsevne • Sosiale-/emosjonelle utfordringer

særskilt sårbare elever.	Identitet	Tilknytning
	• Religion • Seksuell orientering/kjønnsuttrykk • Etnisitet og kulturelle bakgrunn	• Forhold ved elevens familie eller familiesituasjon • Elevens sosiale relasjoner på skole og fritid • At eleven tidligere har opplevd utenforskap eller krenkelser
Alle skolens ansatte skal følge særskilt med på elever med en eller flere sårbarhetsfaktorer. Det skal være lavere terskel for å opprette en aktivitetsplan for disse elevene.		
Hvordan skal de ansatte følge med?	• Observasjon av elever i klasserommet, i gangen eller skolegården. • Være særlig oppmerksom ved alle overganger, forflytninger. • Observasjoner under inspeksjon i friminuttene. • Elevsamtaler og utviklingssamtaler. • Loggbok. • Kvantitative undersøkelser av klassemiljøet (elev- og trivselsundersøkelse). • Enkelt sosiogram som kartlegger elevenes faglige og sosiale relasjoner. Lages i etterkant av elevsamtaler. • Kommunikasjon fra foresatte.	
Hvordan skal skolen dokumentere denne delplikten?	• Skolens system for loggføring og kommunikasjon mellom de ansatte digitalt, GDPR-sikret i OneNote. • Loggføring av elevsamtaler og utviklingssamtaler, GDPR-sikret i OneNote. • Referat fra gjennomgang av kvantitative undersøkelser og sosiogram. • Skolens årshjul for undersøkelser. • Referat fra elevgjennomgang i skolens sospedteam/lederteam o.l.	

8.2. Skolens rutiner for å gripe inn + hvordan man dokumenterer. (Rundskriv – gripe inn)

Delplikt 2 – Gripe inn

«Alle som arbeider på skolen har en plikt til å følge med på hva som skjer på skolen og gripe inn hvis de ser krenkelser som for eksempel mobbing.»

Hva skal de ansatte gripe inn på?	• Alle som arbeider på skolen, må reagere og undre seg i situasjoner hvor vi er usikre på om samhandlingen er trygg for alle involverte. • Det som kjennetegner plikten til å gripe inn er at handlingen skjer umiddelbart, og at den er rettet mot å stoppe en situasjon som pågår og er forholdsvis akutt.
-----------------------------------	---

	• Elever kan oppleve utrygghet i sammenheng med f.eks manglende mestring i forhold til faglige, sosiale og emosjonelle krav som er til stede i opplæringsituasjonen.
Hvordan skal den ansatte gripe inn?	• Å gripe inn kan for eksempel være å snakke med elever for å stoppe en situasjon hvor en elev holdes utenfor, verbale krenkelser, eller å gå imellom elever som slåss. • Når den som arbeider på skolen griper inn i uønskede situasjoner, må personen vurdere om og hvor mye makt det er nødvendig å bruke for å få kontroll over situasjonen. Det klare utgangspunktet er at den som arbeider på skolen ikke selv må krenke elever for å få stanset en situasjon. Reglene om nødrett og nødverge kan imidlertid gi rom for å bruke fysisk makt for å forhindre at en elev skader seg selv eller andre. • Når det gjelder fare for skade på eiendom eller gjenstander, er det mye mindre handlingsrom enn ved fare for skade på personer. • Rektor har ansvaret for å gi alle ansatte på skolen den kompetansen de trenger for å kunne gripe inn på en måte som ikke skader dem selv, er verdig for eleven og som stopper den pågående situasjonen.
Hvordan dokumenterer skolen denne delplikten?	• Skolens system for loggføring og kommunikasjon mellom de ansatte digitalt, GDPR-sikret i OneNote. • Delplikten blir dokumentert i logg i OneNote.

8.3. Skolens rutiner for å melde fra (rektor + skoleeier) + hvordan man dokumenterer.
(Rundskriv - melde fra)

Delplikt 3 – Melde fra

«Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeier i alvorlige tilfeller.»

Når skal en ansatt varsle?	• Ved mistanke om, eller kjennskap til, at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Se under delplikten «følge med» • Elevens foresatte gir skolen beskjed. Foresatte kan ytre bekymring for skolemiljøet som ikke skolen kjenner seg igjen i, men de ansatte skal likevel varsle, fordi den som mottar bekymringen har «mistanke om eller kjennskap til». • Eleven skal bli informert om at du varsler rektor. Dette MÅ tilpasses alder og modenhet. Det er ingen formkrav. Det er med andre ord ikke nødvendig å bruke ordet «varsel». Eleven har rett til å bli hørt
----------------------------	--

	(jf. FNs barnekonvensjon art. 12) og eleven skal medvirke til planen, derfor bør eleven involveres tidlig. • Dersom du har mistanke om eller kjennskap til at en annen ansatt krenker en elev, skal du med lavere terskel varsle rektor (§ 12-5)
Hvordan skal en ansatt varsle?	• Den ansatte logger seg på Portalen med sin feide-bruker. På forsiden, under fanen «Verktøy» er det et emblem som viser «12», som sender deg til et enkelt varslingskjema. • Varselet blir sendt til skolens postfordeler og rektor. • Ansatte uten feide-bruker varsler rektor gjennom skolens skjema som ligger på forkontoret. • Rektor videreformidler varselet til nærmeste leder. Nærmeste leder kobler på sos.ped team og innkaller snarest den ansatte til en samtale der bekymringen utdypes og det legges en plan for undersøkelse av saken. • Ved mistanke om eller kjennskap til at en ansatt krenker en elev, eller ved spesielt alvorlige krenkelser mellom elever, skal rektor varsle UDA på tlf 23 05 10 09. • Dersom du har mistanke om eller kjennskap til at noen i skolens ledelse krenker en elev, skal du kontakte UDA direkte, via grunnskoledirektør Morten Relbo på tlf: 95828860.
Hvordan dokumenterer skolen denne delplikten?	• Varselet blir dokumentert i Websak. • Undersøkelsen blir dokumentert ved bruk av mal for aktivitetsplan i OneNote. • Varselet blir en del av elevens (første) aktivitetsplan.

8.4. Skolens rutiner for å undersøke + hvordan man dokumenterer. (Rundskriv – Undersøke)

Delplikt 4 - Undersøke

«Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarest undersøke saken.»

Når skal skolen undersøke en sak?	• Når skolen gjennom «følge med»-delplikten får kjennskap til eller mistanke om at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, plikter skolen å undersøke saken. • Skolen skal ikke etterforske om det medfører riktighet at eleven ikke har det trygt og godt, men skal få tak på elevens subjektive opplevelse • I de fleste tilfeller vil det være nødvendig å undersøke miljøet <i>rundt</i> eleven, både det faglige og det sosiale, for å få et tydelig bilde på hva som påvirker elevens opplevelse av skolemiljøet.
-----------------------------------	---

Hvordan skal skolen undersøke?	• Samtaler med eleven det gjelder og andre elever. • Samtalene gjennomføres i dialogisk samtaleform. • Samtale med elevens foresatte. • Sosiogram over sosiale og faglige relasjoner i klassen. • Sosiogram lages på bakgrunn av elevsamtaler. • Kvantitative undersøkelser (elev- og trivselsundersøkelse, nasjonale prøver). • Loggbok. • Observasjoner fra lærer, AKS ansatte, assistenter, sosiallærer og leder. • Elevens opplevelse av miljøet på AKS (1.-4. trinn).
Hvordan dokumenterer skolen denne delplikten?	Vi skal oppsummere og dokumentere funnene fra undersøkelsene i elevens aktivitetsplan. Vær obs på å ikke dokumentere sensitiv informasjon om andre elever i planen. Det kan imidlertid være nyttig å synliggjøre dersom undersøkelser viser at flere elever opplever få gode relasjoner eller et generelt utrygt skolemiljø, fordi det har betydning for hvilke tiltak som settes inn. Samtalen vi tar med eleven om planen, skal dokumenteres i en egen mal i OneNote.
Analyse av undersøkelsene og vurdering av barnets beste.	Når vi har gjort alle undersøkelsene, skal vi lete etter de opprettholdende faktorene for elevens opplevelse av skolemiljøet. Vi må analysere alle funn og vurdere hva som vil være til elevens beste ut ifra det helhetlige bildet (se FNs barnekonvensjon art 3). For mer støtte til å skrive en barnets beste-vurdering, se <u>Barnets beste</u> i Teams UDE-Læringsmiljø.

8.5. Skolens rutiner for å utarbeide tiltak til aktivitetsplan/tiltaksplan. (Rundskriv – tiltak)

Delplikt 5 – sette inn egnede tiltak

“Når en elev sier at skolemiljøet ikke er trygt og godt, skal skolen så langt det finnes egnede tiltak sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse viser at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.”

Elevens medvirkning.	• Eleven skal, tilpasset alder og modenhet, få medvirke til egen aktivitetsplan gjennom å bli hørt om hvilke tiltak den opplever som egnede. Når skolen undersøker elevens opplevelse av sitt skolemiljø, er det også naturlig å snakke om hva som skal til for å bedre miljøet. Elevens forslag bør så langt det er mulig, gjennomføres som tiltak. • Foresatte bør på dette tidspunkt bli invitert til å mene noe om tiltak i elevens aktivitetsplan. Når skolen fremlegger sin analyse
----------------------	--

	av de brede undersøkelsene (se under delplikt 4 -undersøke), vil det være naturlig å sammen drøfte egnede tiltak. Vær likevel oppmerksom på at det er skolen som er ansvarlige og som skal ta den profesjonelle vurderingen av hva som er å regne som et egnet tiltak. Hvis foresatte foreslår tiltak som er motstridende med elevens, eller andre elevers beste, og dermed velger å ikke sette inn disse tiltakene, må skolen begrunne dette i aktivitetsplanen.
Hva er egnede tiltak?	• Tiltakene må være basert på funn i undersøkelsene skolen har gjort. • Tiltakene skal settes inn i en tidsbegrenset periode, og det skal være mulig å evaluere virkningen av tiltakene. • Tiltakene skal være spesifikk rettet mot å aktivt forbedre elevens skolemiljø. Tiltakene kan derfor ikke være en del av skolens ordinære rutiner. Dette gjelder spesielt tiltak på individnivå. • Tiltakene skal være i tråd med forskning og kunnskap rundt nyere mobbeforståelse og fellesskapende didaktikk.
Tiltak på individ-, klasse- og skolenivå.	• Tiltak på individnivå er tiltak som skolen gjennom samtaler med eleven, foresatte og lærerens observasjoner vurderer som egnede for å aktivt forbedre elevens skolemiljø. • Tiltak på klassenivå baserer seg på funn fra de brede undersøkelsene i klassen. På bakgrunn av det som kommer frem, settes det inn konkrete tiltak for alle elever. Det vil som oftest være av stor betydning for den enkelte elev at alle elevene i klassen får et tryggere og bedre miljø. Tiltak på klassenivå har ofte god effekt når de knyttes til skolens kjernevirksomhet; det sosiale og faglige arbeidet i timene. • For elever på 1.-4.trinn bør det settes inn tiltak for å trygge miljøet på AKS. • Tiltak på skolenivå handler om kompetanseheving av personalet og skjerping av rutiner, basert på det som framkommer i undersøkelsene. Når skolen analyserer funn i kvantitative undersøkelser på skolenivå parallelt med undersøkelser gjort i den spesifikke saken, vil det som oftest komme frem naturlige tiltak som bedrer elevens skolemiljø, samt alle andre elevers skolemiljø.
Opplæringslovens minstekrav.	Aktivitetsplanen skal som et minimum inneholde: • hvilket problem tiltaket skal løse (viktig å være konkret nok). • hvilke tiltak skolen har planlagt (individ-, klasse- og skolenivå). • når tiltakene skal gjennomføres. • hvem som er ansvarlig for gjennomføring av tiltakene (dette kan ikke være elever eller foresatte). • når tiltakene skal evalueres. Når en aktivitetsplan skal evalueres, vil det ofte være nyttig å gjennomføre flere av undersøkelsene som ble gjort under delplikt 3 –

	undersøkelser i saken. Da er det mulig å sammenligne resultatene og se om tiltakene har hatt effekt.
Hvordan dokumenterer skolen denne delplikten.	Elevens aktivitetsplan er skolens dokumentasjon, som må ligge i Websak. Malen ligger tilgjengelig i OneNote og sikker sone under mappen §12. Malen er i tråd med den som er utarbeidet av UDA. Malen sikrer at bestemmelsene i opplæringsloven §12-4 og §12-5 er oppfylt.

8.6. Beskrivelse av hvordan skolen jobber med gjenopprettende prosesser når tilliten er brutt mellom elev-elev, lærer-elev, skole-foresatte.

Som skole er vi opptatt av å legge til rette for en gjenopprettende prosess når tilliten er brutt mellom elev-elev, lærer-elev eller skole-foresatte. Samtaler med mål om gjenoppretting hvor alles stemmer blir hørt benyttes for å håndtere konflikter og uenigheter som har oppstått. Samtalene har som mål å rette opp mest mulig av den skaden som har skjedd. Skolen har ansvar for å legge til rette for at dette blir en god prosess for alle involverte.

8.7. Skolens rutiner for å følge opp og evaluere igangsatte tiltak

Evaluering og justering av tiltak er en naturlig del av arbeidet med en aktivitetsplan. Varigheten av tiltakene før evaluering vil normalt være 3-4 uker. Tidspunkt for evaluering skrives inn i aktivitetsplanen, og det vurderes da om tiltakene skal videreføres, justeres eller avsluttes. Ved evaluering vil alltid nærmeste leder være i dialog med elev, foresatte og kontaktlærer.

Det er ikke noen formelle krav for å avslutte en aktivitetsplan. Ettersom planen ikke er et vedtak, men er en del av skolens tiltaksplikt, kreves det at den siste planen evalueres. Dersom eleven sier at hen har det bra på skolen, og de voksne ikke lengre er bekymret for skolemiljøet, så referatføres dette og arkiveres i Websak.